వినాయక వ్రతకల్పం

ఆచమనం:

ఓం కేశవాయ స్వాహా:, నారాయణాయ స్వాహా:, మాధవాయ స్వాహా: (అని మూడుసార్లు చేతిలో నీరు వేసుకొని త్రాగవలెను) గోవిందాయ నమ:, విష్ణవే నమ:, మధుసూదనాయ నమ:, త్రివిక్రమాయ నమ:, వామనాయ నమ:, శ్రీధరాయ నమ:, హృషీకేశాయ నమ:, పద్మనాభాయ నమ:, దామోదరాయ నమ:, సంకర్షణాయ నమ:, వాసుదేవాయ నమ:, ప్రద్యుమ్నాయ నమ:, అనిరుద్ధా యా నమ: పురుషోత్తమాయ నమ:, అధోక్షజాయ నమ:, ,నారసింహాయ నమ:, అచ్యుతాయ నమ:, ఉపేంద్రాయ నమ:, హరయే నమ:, శ్రీ కృష్ణాయ నమ; శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమ:

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం
ప్రసన్న వదనం ధ్యాయేత్సర్వ విఘ్నోపశాంతయే

ఓం అపవిత్ర: పవిత్రోవా సర్వా వస్థాం గతోపివా
యస్స్మరేత్పుండరీ కాక్షం సబాహ్యాభ్యంతరం శుచి:

ఉత్తిష్టంతు భూతపిశాచా: ఏతే భూమిభారకా: ఏతేషాం అవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే. ఓంభూ: ఓం భువ: ఓగుం సువ:, ఓం మహా: ఓంజన: ఓంతప: ఓగుం సత్యం ఓంతత్స వితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి ధియోయోన: ప్రచోదయాత్ ఓమాపోజ్యో తీరసోమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోం. ప్రాణాయామము చేసి దేశకాలములను స్మరించి సంకల్పం చేయవలెను. మమోపాత్త దురితక్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వర వుద్దిస్య శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం శుభే శోభనే ముహూర్తే శ్రీమహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య ఆద్యబ్రహ్మణ: ద్వితీయ పరార్థే శ్వేత వరాహ కల్పే వైవస్వత మన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరత వర్షే భరతఖండే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన సంవత్సరము పేరు .... సంవత్సరే, ...ఆయనే, ... మాసే,

.......పక్షే ,.......తిది, ,,,,,,,,,వాసరే శుభయోగే శుభకరణ ఏవంగుణ విశేషణ, విశిష్టాయాం, శుభతిథౌ శ్రీమాన్ ... గోత్ర: ...నామధేయ: (ధర్మ పత్నీ సమేత:) మమ ధర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిధ్యర్థం, పుత్రపౌత్రాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వాభీష్ట సిద్ధ్యర్థం, సిద్ది వినాయక ప్రీత్యర్థం ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే, తదంగ కలశారాధనం కరిష్యే.

కలసస్య ముఖే విష్ణు :కంటే రుద్రసమాశ్రిత:, మూలే తత్రస్థితో బ్రహ్మ మధ్యే మాత్రు గణాస్మృత: కుక్షౌత్సాగరాసర్వేసప్త ద్వీపా వసుంధర, ఋగ్వేదోద యజుర్వేద సామవేదో అధర్వన: అన్గై స్చ సాహితాసర్వే కలశాంబు సమాశ్రిత:

ఆకలశే

శ్లో: గంగేచ యమునే చైవ గోదావరి సరస్వతి
నర్మదే సొందు కావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు||
కావేరి తున్గా భాద్రాచ క్రుష్ణవేన్యాచ గౌతమీ
భాగీరదీచ ప్రఖ్యాతా: పంచాగంగా: ప్రకీర్తితిత:

ఆయాంటూ దేవపూజార్థం మమ (యజమానస్య) దురితక్షయకారకా: కలశోధకేన పూజా ద్రవ్యాని సంప్రోక్షయ:. (కలశాములోని నీళ్ళను పూజా ద్రవ్యములపైన, దేవునిపైన, తమ శిరస్సుపైన కొద్దిగా చల్లు కోవాలి

అసునీతే

ద్యాయేద్గజాననం దేవం తప్తకాంచనసన్నిభం, చతుర్భుజం మహాకాయం సర్వాభరణ భూషితం||

శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమ: ధ్యాయామి

అత్రాగచ్చ జగద్వంద్య సురరాజార్చితేశ్వర అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గౌరీగర్భ సముద్భవ

శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమ: ఆవాహయామి

మౌక్తికై: పుష్యరాగైశ్చ నానారత్నైర్విరాజితం రత్నసింహాసనంచారు ప్రీత్యర్థం ప్రతి గృహ్యతాం||

శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమ: ఆసనం సమర్పయామి

sakalapoojalu

గౌరీపుత్ర నమస్తేస్తు శంకర ప్రియనందన గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం గంధ పుష్పాక్షతైర్యుతం||

శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమ: ఆర్ఘ్యం సమర్పయామి

గజవక్త్ర నమస్తే~స్తు సర్వాభీష్ట ప్రదాయక భక్త్యాపాద్యం మయాదత్తం గృహాణ ద్విరదానన||

శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమ: పాద్యం సమర్పయామి

అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గీర్వాణ వరపూజిత గృహాణాచమనం దేవ, తుభ్యం దత్తంమయా ప్రభో ||

ఆచమనీయం సమర్పయామి.

దధిక్షీర సమాయుక్తం ధామద్వాజ్యేన సమన్వితం మధుపర్కం గృహాణేదం గజవక్త్రం నమోస్తు తే ||

మధుపర్కం సమర్పయామి.

స్నానం పంచామృతైర్దేవ గృహాణ గణనాయక అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గీర్వాణ గణపూజిత ||

పంచామృత స్నానం సమర్పయామి.

గంగాదిసర్వతీర్థేభ్య: ఆహృతైరమలిర్జలై: స్నానం కురుష్వభగవానుమాపుత్ర నమోస్తు తే||

శుద్ధో దక స్నానం సమర్పయామి

రక్తవస్త్రద్వయం చారు దేవయోగ్యంచ మంగళం శుభప్రదం గృహాణత్వం లంబోదరహరాత్మజ ||

వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి.

రాజితం బహ్మసూత్రం చ కాంచనం చో త్తరీయకం గృహాణ సర్వదేవజ్ఞ భక్తానామిష్టదాయక||

ఉపవీతం సమర్పయామి.

చంద నాగరు కర్పూర కస్తూ రీ కుంకుమాన్వితం విలేపనం సురశ్రేష్ఠ ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం||

గంధాన్ సమర్పయామి.

అక్షతాన్ ధవళాన్ దివ్యాన్ శాలీయాంస్తండులాన్ శుభాన్, గృహాణ పరమానంద ఈశపుత్ర

నమోస్తు తే|| అక్షతాన్ సమర్పయామి.

సుగంధాని సుపుష్పాణి జాజీకుంద ముఖానిచ ఏక వింశతి పత్రాణి సంగృహాణ నమోస్తు తే||

పుష్పాణి పూజయామి.

sakalapoojalu

అథాంగ పూజ

(పుష్పములతో పూజించవలెను)

గణేశాయ నమ: - పాదౌ పూజయామి

ఏకదంతాయ నమ: - గుల్ఫౌ పూజయామి

శూర్పకర్ణాయ నమ: - జానునీ పూజయామి

విఘ్నరాజాయ నమ: - జంఘే పూజయామి

అఖువాహనాయ నమ: - ఊరూ పూజయామి

హేరంబాయ నమ: - కటిం పూజయామి

లంబోదరాయ నమ: - ఉదరం పూజయామి

గణనాథాయ నమ: - నాభిం పూజయామి

గణేశాయ నమ: - హృదయం పూజయామి

స్థూ లకంఠాయ నమ: - కంఠం పూజయామి

గజవక్త్రాయ నమ: - వక్త్రం పూజయామి

విఘ్నహంత్రే నమ: - నేత్రం పూజయామి

శూర్పకర్ణాయ నమ: - కర్ణౌ పూజయామి

ఫాలచంద్రాయ నమ: - లలాటం పూజయామి

సర్వేశ్వరాయ నమ: - శిర: పూజయామి

విఘ్నరాజాయ నమ: - సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

sakalapoojalu

ఏకవింశతి పత్రపూజ

(21 విధముల పత్రములతోపూజింపవలెను)

సుముఖాయనమ:	-	మాచీపత్రం పూజయామి।
గణాధిపాయ నమ:	-	బృహతీపత్రం పూజయామి।
ఉమాపుత్రాయ నమ:	-	బిల్వపత్రం పూజయామి।
గజాననాయ నమ:	-	దూర్వాయుగ్మం పూజయామి।
హరసూనవేనమ:	-	దత్తూరపత్రం పూజయామి।
లంబోదరాయనమ:	-	బదరీపత్రం పూజయామి।
గుహాగ్రజాయనమ:	-	అపామార్గపత్రం పూజయామి।
గజకర్ణాయనమ:	-	తులసీపత్రం పూజయామి।
ఏకదంతాయ నమ:	-	చూతపత్రం పూజయామి।
వికటాయ నమ:	-	కరవీరపత్రం పూజయామి।
భిన్నదంతాయ నమ:	-	విష్ణుక్రాంతపత్రం పూజయామి।
వటవేనమ:	-	దాడిమీపత్రం పూజయామి।
సర్వేశ్వరాయనమ:	-	దేవదారుపత్రం పూజయామి।
ఫాలచంద్రాయ నమ:	-	మరువకపత్రం పూజయామి।
హేరంబాయనమ:	-	సింధువారపత్రం పూజయామి।
శూర్పకర్ణాయనమ:	-	జాజీపత్రం పూజయామి।
సురాగ్రజాయనమ:	-	గండకీపత్రం పూజయామి।
ఇభవక్త్రాయనమ:	-	శమీపత్రం పూజయామి।
వినాయకాయ నమ:	-	అశ్వద్ధపత్రం పూజయామి।
సురసేవితాయ నమ:	-	అర్జునపత్రం పూజయామి।
కపిలాయ నమ:	-	అర్కపత్రం పూజయామి।
శ్రీ గణేశ్వరాయనమ:	-	ఏకవింశతి పత్రాణి పూజయామి.

sakalapoojalu

శ్రీ వినాయక అష్టోత్తర శత నామ పూజా

ఓం గజాననాయ నమః:

ఓం గణాధ్యక్షాయ నమః:

ఓం విఘ్నరాజాయ నమః:

ఓం వినాయకాయ నమః:

ఓం ద్త్వెమాతురాయ నమః:

ఓం ద్విముఖాయ నమః:

ఓం ప్రముఖాయ నమః:

ఓం సుముఖాయ నమః:

ఓం కృతినే నమః:

ఓం సుప్రదీప్తా యా నమః:

ఓం సుఖనిధయే నమః:

ఓం సురాధ్యక్షాయ నమః:

ఓం సురారిఘ్నాయ నమః:

ఓం మహాగణపతయే నమః:

ఓం మాన్యాయ నమః:

ఓం మహాకాలాయ నమః:

ఓం మహాబలాయ నమః:

ఓం హేరంబాయ నమః:

ఓం లంబజఠరాయ నమః:

ఓం హయగ్రీవాయ నమః:

ఓం ప్రథమాయ నమః:

ఓం ప్రాజ్ఞా యా నమః:

ఓం ప్రమోదాయ నమః:

ఓం మోదకప్రియాయ నమః:

ఓం విఘ్నకర్త్రే నమః:

ఓం విఘ్నహంత్రే నమః:

ఓం విశ్వనేత్రే నమః:

ఓం విరాట్పతయే నమః:

ఓం శ్రీపతయే నమః:

ఓం వాక్పతయే నమః:

ఓం శృంగారిణే నమః:

ఓం ఆశ్రితవత్సలాయ నమః:

ఓం శివప్రియాయ నమః:

ఓం శీఘ్రకారిణే నమః:

ఓం శాశ్వతాయ నమః:

ఓం బల్వాన్వితాయ నమః:

ఓం బలోద్ధతాయ నమః:

ఓం భక్తనిధయే నమః:

ఓం భావగమ్యాయ నమః:

ఓం భావాత్మజాయ నమః:

ఓం అగ్రగామినే నమః:

ఓం మంత్రకృతే నమః:

ఓం చామీకర ప్రభాయ నమః:

ఓం సర్వాయ నమః:

ఓం సర్వోపాస్యాయ నమః:

ఓం సర్వకర్త్రే నమః:

sakalapoojalu

ఓం సర్వ నేత్రే నమః

ఓం నర్వసిద్ధిప్రదాయ నమః

ఓం పంచహస్తాయ నమః

ఓం పార్వతీనందనాయ నమః

ఓం ప్రభవే నమః

ఓం కుమార గురవే నమః

ఓం కుంజరాసురభంజనాయ నమః

ఓం కాంతిమతే నమః

ఓం ధృతిమతే నమః

ఓం కామినే నమః

ఓం కపిత్థఫలప్రియాయ నమః

ఓం బ్రహ్మచారిణే నమః

ఓం బ్రహ్మరూపిణే నమః

ఓం మహోదరాయ నమః

ఓం మదోత్కటాయ నమః

ఓం మహావీరాయ నమః

ఓం మంత్రిణే నమః

ఓం మంగళసుస్వరాయ నమః

ఓం ప్రమదాయ నమః

ఓం జ్యాయసే నమః

ఓం యక్షికిన్నరసేవితాయ నమః

ఓం గంగాసుతాయ నమః

ఓం గణాధీశాయ నమః

ఓం గంభీరనినదాయ నమః

ఓం వటవే నమః

ఓం జ్యోతిషే నమః

ఓం అక్రాంతపదచిత్ప్రభవే నమః

ఓం అభీష్టవరదాయ నమః

ఓం మంగళప్రదాయ నమః

ఓం అవ్యక్త రూపాయ నమః

ఓం పురాణపురుషాయ నమః

ఓం పూష్ణే నమః

ఓం పుష్కరోత్ క్షిప్తహరణాయ నమః

ఓం అగ్రగణ్యాయ నమః

ఓం అగ్రపూజ్యాయ నమః

ఓం అపాకృతపరాక్రమాయ నమః

ఓం సత్యధర్మిణే నమః

ఓం సఖ్యై నమః

ఓం సారాయ నమః

ఓం సరసాంబునిధయే నమః

ఓం మహేశాయ నమః

ఓం విశదాంగాయ నమః

ఓం మణికింకిణీ మేఖలాయ నమః

ఓం సమస్తదేవతామూర్తయే నమః

ఓం సహిష్ణవే నమః

ఓం బ్రహ్మవిద్యాది దానభువే నమః

ఓం విష్ణు వే నమః

ఓం విష్ణు ప్రియాయ నమః

ఓం భక్తజీవితాయ నమః

ఓం ఐశ్వర్యకారణాయ నమః

sakalapoojalu

ఓం సతతోత్థితాయ నమ:
ఓం విష్వగ్ద్రుశేనమ:
ఓం విశ్వరక్షావిధానకృతే నమ:
ఓం కళ్యాణగురవే నమ:
ఓం ఉన్మత్తవేషాయ నమ:
ఓం పరజయినే నమ:
ఓం సమస్త జగదాధారాయ నమ:
ఓం సర్వైశ్వర్యప్రదాయ నమ:
ఓం శ్రీ విఘ్నేశ్వరాయ నమ:

దశాంగం గుగ్గలోపేతం సుగంధం, సుమనోహరం, ఉమాసుత నమస్తుభ్యం గృహాణ వరదోభవ॥

ధూపమాఘ్రాపయామి॥

సాజ్యం త్రివర్తిసంయుక్తం వహ్నినాద్యోజితం మయా, గృహాణ మంగళం దీపం ఈశపుత్ర నమోస్తు తే

దీపందర్శయామి।

సుగంధాసుకృతాంశ్చైవమోదకాన్ ఘృతపాచితాన్, నైవేద్యం గృహ్యతాంచణముద్దే: ప్రకల్పితాన్ భక్ష్యం చ లేహ్యంచ చోష్యం పానీయమేవచ, ఇదం గృహాణ నైవేద్యం మయాదత్తం వినాయక,

నైవేద్యం సమర్పయామి।

సచ్చిదానంద విఘ్నేశ పుష్కరాని ధనానిచ, భూమ్యాం స్థితాని భగవాన్ స్వీకురుష్వ వినాయక

సువర్ణపుష్పం సమర్పయామి.

పూగీఫల సమాయుక్తం నాగవల్లీ దళైర్యుతం, కర్పూర చూర్ణసంయుక్తం తాబూలం ప్రతిగృహ్యతాం

తాంబూలం సమర్పయామి।

ఘృతవర్తి సహస్రైశ్చ శకలైస్థితం నీరాజనం మయాదత్తం గృహాణవరదోభవ

నీరాజనం సమర్పయామి।

sakalapoojalu

అథ దూర్వాయుగ్మ పూజా

గణాధిపాయ నమ: దూర్వాయుగ్మం పూజయామి।

ఉమాపుత్రాయ నమ: దూర్వాయుగ్మం పూజయామి।

అఖువాహనాయ నమ: దూర్వాయుగ్మం పూజయామి।

వినాయకాయ నమ: దూర్వాయుగ్మం పూజయామి।

ఈశపుత్రాయ నమ: దూర్వాయుగ్మం పూజయామి।

సర్వసిద్ధి ప్రదాయకాయ నమ: దూర్వాయుగ్మం పూజయామి।

ఏకదంతాయ నమ: దూర్వాయుగ్మం పూజయామి।

ఇభవక్త్రాయ నమ: దూర్వాయుగ్మం పూజయామి।

మూషిక వాహనాయ నమ: దూర్వాయుగ్మం పూజయామి।

కుమారగురవే నమ: దూర్వాయుగ్మం పూజయామి।

ఏకదంతైకవదన తథామూషిక వాహనాయ నమ: దూర్వాయుగ్మం పూజయామి।

కుమారగురవే తుభ్యం అర్పయామి సుమాంజలిం మంత్రపుష్పం సమర్పయామి।

ప్రదక్షిణం కరిష్యామి సతతం మోదకప్రియ నమస్తే విఘ్ననాశన

ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి,

అర్ఘ్యం గృహాణ హేరంబ సర్వ భద్ర ప్రదాయక గంధ పుష్పాక్షతైర్యుక్తం పాత్రస్థం పాపనాశన,

పునరర్ఘ్యం సమర్పయామి,

ఓం బ్రహ్మవినాయకాయ నమ:

నమస్తుభ్యం గణేశాయ నమస్తే విఘ్ననాశన

ఈప్సితంమే వరం దేహి వరత్రచ పరాంగతిమ్

వినాయక నమస్తుభ్యం సంతతం మోదక ప్రియ

నిర్విఘ్నం కురుమే దేవ సర్వ కార్యేషు సర్వదా.

శ్రీ వినాయక వ్రత కథ

గణపతి జననము:

సూతమహర్షి శౌనకాది మునులకు ఇట్లు చెప్పెను। గజముఖుడయిన అసురుడొకడు తన తపస్సుచే శంకరుని మెప్పించి కోరరాని వరము కోరినాడు। తనను ఎవరూ వధించజాలని శక్తిని, శివుడు తన ఉదరమునందే నివసించవలెనని కోరినాడు। ఆ ప్రకారము శివుడు అతడి కుక్షియందు బందీ అయినాడు। అతడు అజేయుడైనాడు।

భర్తకు కలిగిన ఈ స్థితి పార్వతీ దేవికి చాలా దు:ఖహేతువైనది జగత్తుకు శంకరుడు లేనిస్థితియది జగన్మాతయగు పార్వతి భర్తను విడిపించు ఉపాయమునకై విష్ణువు నర్థించినది, విష్ణువు గంగిరెద్దువాని వేషము ధరించినాడు। నందీశ్వరుని గంగిరెద్దుగా వెంట తీసుకొని వెళ్లినాడు। గంగిరెద్దునాడించి గజముఖాసురుని మెప్పించినాడు గజముఖాసురుడు ఆనందంతో "ఏమి కావలయునో కోరుకో" అన్నాడు। విష్ణుదేవుని వ్యూహము ఫలించినది, నీ ఉదరమందున్న శివుని కొరకై ఈ నందీశ్వరుడు వచ్చినాడు। శివుని నందీశ్వరుని వశము చేయుమన్నాడు। గజముఖాసురునికి శ్రీహరి వ్యూహమర్థమయింది। తనకు అంత్యకాలము దాపురించినదని గుర్తించినాడు। అయినా మాట తప్పుట కుదరదు। కుక్షియందున్న శివుని ఉద్దేశించి "ప్రభూ శ్రీహరి ప్రభావమున నా జీవితము ముగియుచున్నది। నా యనంతరం నా శిరస్సు త్రిలోకపూజితమగునట్లు, నా చర్మమును నిరంతరము నీవు ధరించునట్లు అనుగ్రహించవలసింది" అని ప్రార్థించి తన శరీరమును నందీశ్వరుని వశము చేశాడు। నందీశ్వరుడు యుదరమును చీల్చి శివునికి అందుండి విముక్తి కల్గించాడు। శివుడు గజముఖాసురుని శిరమును, చర్మమును తీసుకొని స్వస్థానోన్ముఖుడైనాడు।

అక్కడ పార్వతి భర్త రాకను గురించి విని పరమానందముతో భర్తకు స్వాగతము పలుకుటకై సన్నాహమందున్నది। తనలో తాను ఉల్లసిస్తూ, స్నానాలంకారముల ప్రయత్నములో తనకై ఉంచిన నలుగుపిండితో ఆ ఉల్లాసముతో పరధ్యానముగా ఒక ప్రతిమను

చేసినది। అది చూడముచ్చటైన బాలుడుగా కనిపించినది। దానికీ ప్రాణప్రతిష్ఠ చేయవలెననిపించినది। అంతకు పూర్వమే ఆమె తన తండ్రియగు పర్వత రాజు ద్వారా గణేశ మంత్రమును పొందినది, ఆ మంత్రముతో ఆ ప్రతిమకు ప్రాణ ప్రతిష్ట చేసినది। ఆ దివ్యసుందర బాలుని వాకిటనుంచి, తన పనులకై లోనికి వెళ్ళింది।

శివుడు తిరిగి వచ్చాడు, వాకిట ఉన్న బాలుడు అతనిని అభ్యంతరమందిరము లోనికి పోనివ్వక నిలువరించినాడు. తన మందిరమున తనకే అటకాయింపా! శివుడు రౌద్రముతో ఆ బాలుని శిరచ్ఛేదము చేసి లోనికేగినాడు।

జరిగిన దానిని విని పార్వతి విలపించింది। శివుడు చింతించి వెంటనే తన వద్దనున్న గజముఖాసురుని శిరమును ఆ బాలుని మొండెమునకు అతికి ఆ శిరమునకు శాశ్వతత్వమును, త్రిలోకపూజనీయతను కలిగించినాడు। గణేశుడు గజాననిడై శివపార్వతుల ముద్దు లపట్టి యైనాడు। విగతజీవుడైన గజముఖాసురుడు అనింద్యుడై మూషిక రూపమున వినాయకుని వాహనమై శాశ్వతస్థానమును పొందాడు. గణపతిని ముందు పూజించాలి:

sakalapoojalu

గణేశుడు అగ్రపూజనీయుడు:

ఆది దేవుడు విఘ్నేశ్వరుడు కాని ప్రకృత గజాననమూర్తి మాట ఏమిటి? ఈ గజాననునికి ఆ స్థానము కలుగవలసి ఉంది। శివుని రెండవ కుమారుడైన కుమారస్వామి తనకు ఆ స్థానమును కోరినాడు। శివుడు ఇరువురికీ పోటీ పెట్టినాడు। "మీలో ఎవరు ముల్లోకములలోని పవిత్రనదీ స్నానాలు చేసి ముందుగా నావద్దకు వచ్చెదరో వారికి ఈ ఆధిపత్యము లభిస్తుందన్నాడు। కుమారస్వామి వేగముగా సులువుగా సాగి వెళ్ళినాడు। గజాననుడుమిగిలిపోయినాడు। త్రిలోకముల పవిత్ర నదీ స్నాన ఫలదాయకమగు ఉపాయమర్థించినాడు। వినాయకుని బుద్ది సూక్ష్మతకు మురిసిపోయిన పరమశివుడు అట్టి ఫలదాయకమగు నారాయణ మంత్రమును అనుగ్రహించాడు। నారములు అనగా జలములు,

జలమున్నియు నారాయణుని ఆధీనాలు। అనగా ఆ మంత్ర ఆధీనములు, మంత్ర ప్రభావము చేత ప్రతీ తీర్థస్నానమందును కుమార స్వామి కన్నాముందే వినాయకుడు ప్రత్యక్షము కాజొచ్చాడు। వినాయకునికే ఆధిపత్యము లభించినది।

చంద్రుని పరిహాసం:

గణేశుడు జ్ఞానస్వరూపి, అగ్రపూజనీయుడు, జగద్వంద్యుడూ। ఈ విషయమును విస్మరించిన చంద్రుడు వినాయకుని వింతరూపమునకు విరగబడి నవ్వాడు।

(చంద్రుడుమనస్సుకు సంకేతము) ఫలితముగా లోకమునకు చంద్రుడనను సరణీయుడైనాడు। ఆతని మాన్యత నశించింది। నింద్యుడయినాడు। ఆతడిపట్ల లోకము విముఖత వహించాలి। అనగా అతనిని చూడరాదు చూచిన యెడల అజ్ఞానముతో నింద్యుడయినట్లే, లోకులు కూడా అజ్ఞానులు నింద్యులు అవుతారు। నిందలకు గురియగుతారు।

చంద్రునికి కలిగిన శాపము లోకమునకు కూడా శాపమైనది. లోకులు చంద్రుని చూడకుండుటెట్లు? నీలాపనిందల మధ్య సవ్యముగా సాగుట ఎట్లు? చంద్రుడు జరిగిన పొరపాటుకు పశ్చాత్తాపము చెందాడు లోకులును ఈ శాపము నుండి విముక్తికై గణపతిదేవుని అర్థించినారు. కరుణామయుడగు ఆ దేవుడు విముక్తికై ఉపాయము సూచించినాడు. భాద్రపద శుద్ధ చవితినాడు తన పూజచేసి తన కథను చెప్పకొని అక్షతలు శిరమున ధరించిన యెడల నిష్కళంక జీవితములు సాధ్యమగునని అనుగ్రహించినాడు.

ఇది ఎల్లరికి విధియని వక్కాణించబడినది. దీనిలో ఏమరుపాటు ఎంతటివారికి అయినా తగదని శ్యమంతకమణ్యుపాఖ్యానము ద్వారా మరింత స్పష్టము చేయబడినది.

sakalapoojalu

శ్యమంతకోపాఖ్యానము:

చంద్ర దర్శనం నీలాపనింద: ఒకానొక వినాయక చతుర్థి సందర్భమున శ్రీ కృష్ణపరమాత్మ పాలలో చంద్రబింబమును చూచుట సంభవించినది. దాని దుష్ఫలితము ఆయనకు తప్పలేదు. సత్రాజిత్తు అను నాతడు సూర్యోపాసనచే శ్యమంతకమను మణిని సంపాదించినాడు. దినమునకు ఎనిమిది బారువుల బంగారము నీయగల మణియది. అంతటి శక్తివంతమైన మణి పరిపాలకుని వద్ద ఉండదగినదని ధర్మజ్ఞుడగు శ్రీకృష్ణుడు భావించినాడు ఆ విషయము సత్రాజిత్తునకు సూచించినాడు అతనికి ఆ సూచన రుచించలేదు.

అనంతరము సత్రాజిత్తు తమ్ముడగు ప్రసేనుడు విలాసముగా ఆ మణిని ధరించివేటకై అడవికి వెళ్ళినాడు. అది ఆతనికి నాశనహేతువైనది. ఆ మణిని చూచి మాంసఖండమని భ్రమించిన సింహమొకటి అతడిని వెంటాడి చంపి మణిని నోటకరచుకొని పోయినది.

నిజము తెలియని సత్రాజిత్తు మణి ప్రలోభముతో శ్రీకృష్ణుడే తన తమ్ముని చంపి అపహరించాడని అనుమానించి నిందపాలు చేసాడు. ఆ నింద బాపుకొనుట శ్రీకృష్ణునికి ఆవశ్యకమైనది.

అడవిలో అన్వేషణ సాగించినాడు. ఒకచోట ప్రసేనుని కళేబరము కనిపించినది. అచట కనిపించిన సింహపు కాలిజాడల వెంట సాగి వెళ్ళాడు. ఒక ప్రదేశమున సింహము, భల్లూకం పోరాడిన జాడలు కనిపించాయి శ్రీకృష్ణుడు భల్లూకపు కాలిజాడల వెంట వెళ్ళాడు. అవి ఒక గుహలోకి వెళ్ళాయి. గుహలో ఒక బాలికకున్న ఊయల తొట్టికి మణి వేలాడగట్టబడి ఉన్నది. శ్రీకృష్ణుడు ఆ మణిని అందుకున్నాడు ఇంతలో భయంకరముగా అరచుచు ఒక భల్లూకం అతనిపై బడింది భీకర సమరం సాగింది ఒక దినము కాదు, రెండు దినములు కాదు, ఇరువది ఎనిమిది దినములు. క్రమంగా ఆ భల్లూకమునకు శక్తి క్షీణించజొచ్చింది.

sakalapoojalu

అది సామాన్య భల్లూకము కాదు మహాభక్తుడు శక్తివంతుడైన జాంబవంతుడు. రామాయణ కాలమునాటి ఆ జాంబవంతుడు కర్మబంధములు విడివడక నిలిచియున్నాడు. అజేయుడాతడు. ఎవరివల్లను అతడు క్షీణబలుడగు ప్రశ్నేలేదు. ఒక్క శ్రీరామచంద్రుని వల్లనే అది సాధ్యము. ఈ విషయము తెలిసిన జాంబవంతుడు తాను ఇన్ని దినములు పోరాడుతున్నది శ్రీరామచంద్రునితోనేనని గుర్తించి స్తోత్రము చేయనారంభించినాడు

అది త్రేతాయుగపు గాథ. ఇది ద్వాపరయుగము. ఆ యవతారములో జాంబవంతుని సేవలకు మెచ్చిన శ్రీరామచంద్రుడు ఒక వరము కోరుకొమ్మనగా అవివేకముతో జాంబవంతుడు స్వయముగా శ్రీరామచంద్రునితో ద్వంద్వ యుద్ధమును కోరినాడు. అది శ్రీరామకార్యము గాదు కానఅప్పుడు నెరవేరలేదు. అవివేకముతో అతడు కోరిన కోరిక జాంబవంతునకు దీర్ఘకాల కర్మబంధమయినది. ఇప్పుడు కర్మ పరిపక్వమయినది. నేడీ రూపమున ఆ ద్వంద్వ యుద్ధము సంఘటిల్లినది. అవివేకము పైదొలగినది. అహంభావము నశించింది. శరీరము శిథిలమయింది. జీవితేచ్ఛ నశించింది. శ్రీకృష్ణపరమాత్మ రూపమున తనను అనుగ్రహించ వచ్చినది ఆ శ్రీరామచంద్ర ప్రభువేనని గ్రహించి ప్రణమిల్లి ఆ మణిని, ఆ మణీతో పాటు తన కుమార్తె జాంబవతిని అప్పగించి కర్మబంధ విముక్తి పొందాడు జాంబవంతుడు

శ్రీకృష్ణుడు మణిని తీసుకుని నగరమునకు వెళ్ళి పురజనులను రావించి జరిగిన యదార్థమును వివరించి నిందబాపుకున్నాడు. నిజము తెలిసిన సత్రాజిత్తు కూడా పశ్చాత్తాపము చెంది మణిని తన కుమార్తెయగు సత్యభామను శ్రీకృష్ణునకిచ్చి వివాహము చేశాడు. ధర్మజ్ఞుడగు శ్రీకృష్ణుడు మణిని నిరాకరించి సత్యభామను స్వీకరించాడు

వినాయక వ్రతము చేయక చంద్రబింబమును చూచుట వలన జరుగు విపరీతమును స్వయముగా అనుభవించిన శ్రీకృష్ణపరమాత్మ లోకుల యెడల పరమదయాళువై భాద్రపద శుద్ధ చవితినాడు వినాయకుని యథాశక్తి పూజించి ఈ శ్యమంతకమణి కథను అనగా అందలి హితబోధను చెప్పుకొని, గణేశతత్వము పట్ల భక్తి వినయములతో శిరమున అక్షింతలు ధరించిన యెడల నాడు చంద్రదర్శనము చేసినను నిష్కారణ నిందా భయముండదని లోకులకు

వరము ఇచ్చినాడు. అది మొదలు మనకు శ్యమంతకమణి గాథను వినుట సాంప్రదాయమయినది.

పూజచేసి కథనంతయు విను అవకాశము లేనివారు... సింహ ప్రసేనమవధీత్ సింహో జాంబవతా హతా: ఇతి బాలక మారోద: తవ హ్యేషశ్యమంతక:

సింహము ప్రసేనుని చంపినది. ఆ సింహమును జాంబవంతుడు చంపెను. కనుక ఓ బిడ్డా ఏడువకు ఈ శ్యమంతకము నీదే అను అర్థము గల పై శ్లోకమునైనా పఠించుట ద్వారా ఆ విషయము స్మరించదగియున్నదని చెప్పబడినది. ఇది జాంబవంతుని గుహలో ఊయలలోని బిడ్డను లాలించుతూ పాడిన పాట అని చెప్పబడినది.

వినాయక చవితి పద్యములు

ప్రార్థన :

తొండము నేకదంతమును తోరపు బొజ్జయు వామహస్తమున్
మెండుగ మ్రోయు గజ్జెలును మెల్లనిచూపుల మందహాసమున్.
కొండొక గుజ్జురూపమున కోరిన విద్యలకెల్ల నొజ్జయై
యుండెడి పార్వతీ తనయ ఓయి గణాధిపా నీకు మ్రొక్కెదన్.
తలచెదనే గణనాథుని
తలచెదనే విఘ్నపతిని దలచినపనిగా
దలచెదనే హేరంబుని
దలచెద నా విఘ్నములను తొలగుట కొరకున్
అటుకులు కొబ్బరి పలుకులు
చిటిబెల్లము నానుబ్రాలు చెరకురసంబున్
నిటలాక్షు నగ్రసుతునకు
బటుతరముగ విందుచేసి ప్రార్థింతు మదిన్.

sakalapoojalu

వినాయక మంగళాచరణము:

ఓ బొజ్జగణపయ్య నీ బంటు నేనయ్య ఉండ్రాళ్ళ మీదికి దండు పంపు
కమ్మనినేయియు కడుముద్దపప్పును బొజ్జవిరగ గదినుచు పొరలుకొనుచు - జయమంగళం
నిత్య శుభమంగళం

వెండి పళ్ళెములో వేయివేల ముత్యాలు కొండలుగ నీలములు కలయబోసి
మెండుగను హారములు మెడనిండ వేసుకొని దండిగా నీకిత్తు ఘనహారతి- జయమంగళం నిత్య
శుభమంగళం

శ్రీ మూర్తి వృందునకు చిన్మయానందునకు భాసురోతునకు శాశతునకు
సోమార్కనేత్రునకు సుందరాకారునకు కామరూపునకు శ్రీగణనాథునకు - జయమంగళం నిత్య
శుభమంగళం

ఏకదంతమును ఎల్లగజవదనంబు బాగైన తొండంబు కడుపుగలుగు
బోడైన మూషికము నొరదినెక్కాడుచు భవ్యముగ దేవగణపతికినిపుడు - జయమంగళం నిత్య
శుభమంగళం

చెంగల్వ చామంతి చెలరేగి గన్నేరు తామర తంగేడు తరచుగాను
పుష్పజాతూ దెచ్చి పూజింతు నేనిపుడు బహుబుద్ధీ గణపతికి బాగుగాను- జయమంగళం
నిత్య శుభమంగళం

sakalapoojalu